

Besluitenlijst raadsvergadering Overbetuwe d.d. 3 november 2009

Aanwezig: De dames G.H. de Boer-Mensink, J.J. van Brakel-Huijgen, B.E. Faber-de Lange (vanaf 19.45 uur), G.C. Koopmans-Jacobs, G.M. Penning de Vries, W.J. Seinhorst (vanaf 17.10 uur), A.J. Versluis en E. Tuijnman (voorzitter) en de heren J.A.M. van Baal, R.J. Bax (vanaf 18.07 uur), F. van Beers, J. Beumer, M.J.M. van den Boogaart, E.A.W. Elbers (vanaf 18.02 uur), J.P.F. van Hulst, R. Kaya, A.G. Korthouwer, M. Langeveld, M.M. Melaard, J. Peters, B.A. Ross, A.W.A.T. Tuerlings, C.G.J. Verhart, H.W.G.M. Vreman, H. Walinga en A.J. van den Brink (griffier).

Afwezig: Mevrouw J.M.T. De Swart en de heren J. Meijer en H.J. Ross.

Ook aanwezig: De wethouders R.W. Mooij, J. Walraven, F.H.G.M. Witjes en secretarissen Th.M.M. Hoex en W.J. Salet.

Nr.	Onderwerp	Besluit
1.	Opening.	<u>De voorzitter</u> opent de vergadering om 17.00 uur. Stemmingsnummer: nr. 19, de heer Vreman.
2.	Vaststelling agenda.	De agenda wordt conform voorstel vastgesteld. <u>De heer Peters</u> spreekt namens de fracties van CDA, PvdA, D66, VVD, CU en FK. Hij zegt met grote verbazing kennis te hebben genomen van de door familie de Swart/Vossebelt gedane aangifte tegen het college en de coalitiepartijen wegens corruptie, zoals dat in de Gelderlander van 27 oktober jl. is verwoord. De genoemde fracties nemen afstand van het standpunt van raadslid De Swart en zij zien geen enkele aanleiding om hierop inhoudelijk te reageren. <u>Wethouder Walraven</u> dat het college in deze kwestie integer heeft gehandeld.
3.	Spreekrecht publieke tribune.	<u>De heer Van Mierlo</u> houdt als voorzitter van Running Elst een pleidooi om geld beschikbaar te stellen voor de aanleg van een verhard looppad op sportpark de Pas in Elst. <u>De heer R. Barends</u> spreekt namens de Lijst Ramon Barends/Onafhankelijke Nijmeegse Partij in over de begroting, omdat hij het belang van regionale samenwerking inziet. Hij houdt o.a. een pleidooi om een aansluiting te krijgen op het NS Nachtnet.
4.	Ingekomen stukken en mededelingen.	<u>De voorzitter</u> deelt mee dat mevrouw De Swart en de heren Meijer en H.J. Ross verhinderd zijn en mevrouw Faber en de heren Bax en Elbers later komen.

5 + 6	Najaarsnota 2009 en Begrotingsbehandeling en vaststelling programmabegroting 2010-2013.	<u>De voorzitter</u> stelt voor dit agendapunt gelijk met het volgende agendapunt te willen behandelen, waarmee de raad akkoord gaat. <u>GBO</u> heeft diverse opmerkingen en/of vragen omtrent de najaarsnota en de begroting 2010-2013. (zie bijlage 1). Het betreft o.a.: • De situatie rond deze begroting is anders dan voorgaande jaren door de naderende verkiezingen en bezuinigingen. • Complimenten voor de organisatie door het vele en goede werk dat is verricht. • Er moeten geen overhaaste bezuinigingen worden genomen en GBO dringt aan op realistisch plannen. • Motie 6 is essentieel voor het vaststellen van deze begroting. • Programma Communicatie en Dienstverlening: GBO is voorstander van de formatie-uitbreiding zoals aangegeven in de PNL-post. Bij de DOP's is vooraf helderheid over de uitvoering belangrijk. • Programma Veiligheid: waarom is de aanpak van vandalisme nog niet opgestart en wat is hierin de planning? • Programma Beheer openbare ruimte: GBO is benieuwd naar de evaluatie (voorjaar 2010) van de methode van kwaliteitsbeelden. • Programma Verkeer en vervoer: het openbaar vervoer tussen de kernen is slecht. • Programma Economische Zaken: wat zijn de ontwikkelingen rond werkeloosheid en faillissementen binnen de gemeente? Wat zijn de gevolgen van de vertragingen in de uitgifte van bedrijventerreinen? • Programma Onderwijs en Educatie: GBO dient motie M-4 in met het verzoek aan het college de samenwerking tussen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk te onderzoeken. Voorkomen moet worden dat jongeren zonder startkwalificatie school verlaten. Daarom dient GBO motie M-5 in. • Programma Sport, Cultuur en Educatie: GBO verwacht in 2010 een nieuwe allesomvattende sportnota. Daarnaast maakt GBO zich zorgen om de diverse accommodaties. De accommodatienota moet er snel komen en daarom dient het GBO motie M-3 in. Ook steunen zij amendement A-2 om dit programma kracht bij te zetten. • Programma Maatschappelijke Participatie: GBO vraagt aandacht voor de WMO en de maatregelen rond de AWBZ. • Programma Milieuzorg: GBO geeft nogmaals aan A-2 te steunen. • Programma Ruimtelijke Ontwikkeling: de speerpunten Elst-Centraal en Elst-Centrum baren de fractie grote zorgen. • Programma Woningbouw: de woningbouw stagneert en hierdoor zijn er minder inkomsten. De tijd is rijp voor creatieve woningbouw. • De paragrafen: GBO maakt zich grote zorgen over het dalende weerstandsvermogen. <u>CDA</u> geeft aan dat deze begroting een vervolg is op de kadernota. De algemene beschouwingen zijn geweest en het CDA wil alleen enkele punten benadrukken, o.a.:
-------	---	--

		• M-6 is een belangrijke motie. • Voor het personeel en de organisatie moet een algemeen budget komen. CDA hoopt om een voorzet voor een personeelbudget bij de kadernota in 2011. • CDA gaat akkoord met de voorliggende begroting, maar heeft nog wel enkele kanttekeningen. Voor onderwerpen als Elst-Centraal en het communicatiebeleid komen nog aanvullende voorstellen die ook doorwerken in de gemeentelijke begroting. • Kan het verzoek om de realisatie van een looppad door Running-Elst in een commissie besproken worden? • Daarnaast loopt het CDA de ingediende amendementen en moties langs: A-1 is te voorbarig, A-2 wordt gesteund, M-2 steunt het CDA niet omdat er al jeugdsubsidiebeleid is, ook M-3 steunen zij niet omdat het CDA de haast er niet van in ziet, met M-4 gaat het CDA akkoord, het project genoemd in M-5 kent het CDA niet, M-6 steunen zij van harte, M-7 is een goed signaal en het is goed dit onderwerp in een commissie te behandelen, M-8 steunen zij niet. <u>PvdA</u> heeft diverse opmerkingen omtrent de begroting 2010-2013. (zie bijlage 2). Het betreft o.a.: • De gemeente komt voor lastige keuzes te staan. De begroting voor 2010 is sluitend, maar het financiële gat wordt de jaren daarna steeds groter. Overbetuwe zal dus keuzes moeten maken hoe vanaf 2011 een sluitende begroting ontstaat. • Creatieve oplossingen moeten gevonden kunnen worden. Zoals bij de vraag van Running-Elst. De PvdA doet het voorstel dat zij gebruik maken van de verharde straten rond het archeologisch veld in het Westeraam. De taakstellende bezuiniging op cultuur en klimaat past niet in de beoogde totaalafweging. • Het zoeken naar oplossingen is een hele klus en daarom dient PvdA motie 6 in. Hierin wordt het college gevraagd ambtelijke werkgroepen in te stellen die snel aan de slag gaan. De gemeenteraad geeft de opdracht en kaders mee. Hiervoor kan de griffie een interviewronde houden met de fractie en de resultaten kunnen besproken worden in de cie. GFZ van december. Een stuurgroep, bestaande uit bijv. 2 wethouders, 2 raadsleden en de gemeentesecretaris met een voorzitter kan het gehele proces aansturen. De gemeenteraad kan hierdoor bij de volgende kadernota in 2010 keuzes nemen voor de begroting van 2011 en de jaren daarna. <u>D66</u> heeft enkele opmerkingen en/of vragen omtrent de begroting 2010-2013, o.a.: (zie bijlage 3) • Door de bezuiniging op de AWBZ komt er een zwaardere taak bij gemeente te liggen. Het baart D66 zorgen dat de gemeente hier nog te weinig op inspeelt.
--	--	--

		• D66 pleit er voor om het realiseren van de Brede Scholen ook in de andere kernen voort te zetten. • Voor het behoud van jeugdsporters dient D66 motie M-2 in. • Het stimuleren van ambachtelijk onderwijs verdient alle aandacht zodat de vraag naar toekomstig vakpersoneel ingevuld kan worden. • Samen met andere fracties vraagt D66 om de taakstellende verlaging van 100.000 euro te schrappen op cultuur en klimaat. Daarom steunt D66 amendement A-2. • Er komen veel positieve reacties op het rondje Overbetuwe, waarvoor complimenten. • De snelle fietsverbinding kan bijdragen aan het ontlasten van het milieu en terugdringen van de automobiliteit. • D66 ziet graag een permanente veerpontverbinding tussen Slijk-Ewijk en Beuningen. • D66 steunt motie M-6 om op de middellange termijn ook een evenwicht te krijgen tussen inkomsten en uitgaven. Zij zijn wel van mening dat de nieuwe raad de keuzes moet maken voor de nieuwe raadsperiode van vier jaar. Dan moet er ook gesproken worden over een organisatiebudget en niet meer over individuele FTE's. <u>CU</u> heeft enkele opmerkingen en/of vragen omtrent de najaarsnota en de begroting 2010-2013, o.a.: (zie bijlage 4) • CU kan instemmen met de najaarsnota, maar heeft wel een aanbeveling voor de jaarstukken over 2009. Er is een percentage van 1 % afgesproken als indicator voor de afwijking van het uiteindelijke rekeningsaldo met de oorspronkelijke begroting. De CU wil dit graag toetsen bij de opstelling van de jaarstukken 2009. • CU vindt het belangrijk om in deze economische moeilijke tijden een sterk sociaal beleid te voeren. Oplossingen moeten vooral gezocht worden in projectrisico's als de Bovenwijkse voorzieningen en Elst-Centrum. Ook een checklist voor de raad in het kader van de grote projecten kan een toegevoegde waarde hebben. • Het is nu niet het moment om te schrappen in de klimaatnota. • CU wil een duidelijke prioritering in de grote projecten om de financiële gevolgen en de risico's goed te kunnen overzien. • Zij ondersteunen motie M-7 van GL in het kader van de dagopvang. • M-1 heeft de CU ingetrokken, omdat M-6 is aangepast en zij deze mede-ondertekenen. De motie heeft veel tekst en voorwaarden, maar het uiteindelijke doel is verantwoorde keuzes te maken om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. <u>GL</u> heeft diverse opmerkingen en/of vragen omtrent begroting 2010-2013.
--	--	---

		Het betreft o.a.: • GL zal de klimaatvoorstellen op de voet volgen. De bezuinigingsvoorstellen op het gebied van cultuur en klimaat moeten geschrapt worden. Daarom wordt amendement A-2 ingediend. • Een groep burgers die in een wijk klimaatneutraal willen bouwen, moeten hiervoor de gelegenheid krijgen. Dit past ook binnen de woonvisie. • GL steunt motie M-6, maar mensen met een kleine beurs mogen niet de dupe worden van de bezuinigingen. Zij bezuinigen liever op 'de ruimte', zoals het niet bebouwen van bedrijfsruimten. • GL dient motie M-7 in. Het gaat vooral om de intentie om de dagopvang op niveau te houden. De motie geeft hiervoor een pleidooi. • Overbetuwe is goed op weg met de DOP's en de Brede Scholen. • Running-Elst moet geholpen worden in hun verzoek. • Het groenbeheer en het overleg met burgers kan beter. • Er is nog veel werk aan de winkel. De minima moeten als eerste geholpen worden. FK heeft diverse opmerkingen en/of vragen omtrent begroting 2010-2013 (zie bijlage 5). Het betreft o.a.: • FK wil niet bezuinigen op de WMO. • In de stagnerende woningmarkt is adequate huisvesting belangrijk en daarom moet de doelstelling voor de komende 4 jaar op 1000 worden vastgesteld, met de nadruk op sociale woningbouw. • Overbetuwe heeft te maken met lastige dossiers waarbij de burgers op de loop gaan met hun emotie. FK vraagt het college of zij wel genoeg aan masseren doet? • Hoe staat het met het beleid van huiselijk geweld? • De bouw rukt steeds meer op en daarom is het goed dat een start is gemaakt met Park Lingezegen. • Het sociaal isolement is groeiende. Een 'Hospice' kan een waardige invulling zijn, mits alle levensbeschouwingen en hun geestelijke hulp welkom zijn. Deelt het college deze mening? • Agrarische bedrijven moeten knokken voor hun bestaan en Overbetuwe moet hen helpen bij het omschakelen naar diervriendelijk boeren. • De realisatie van een theater/ repetitieruimte met een solide exploitatie die door de gemeenschap breed gedragen wordt, is van een groot cultureel belang. • FK dient amendement A-1 in om al in 2010 te beginnen met bezuinigingen. Daarnaast wordt motie M-8 ingediend in het kader van woningbouw. VVD heeft diverse opmerkingen en/of vragen omtrent de najaarsnota en de begroting 2010-2013 (zie bijlage 6). Het betreft o.a.: • Overbetuwe zit nu in rustig vaarwater met een sluitende
--	--	---

		begroting voor 2010. Maar er is ander weer opkomst. Een goede samenwerking met alle betrokkenen is gewenst. Daarom ondersteunt de VVD motie M-6. • VVD benadrukt dat op zijn minst 2 combinatiefunctionarissen noodzakelijk zijn, bijv. één voor sport en één voor cultuur of één voor Zetten e.o. en één voor Elst e.o. • In het kader van milieuzorg is aangegeven dat goed gekeken moet worden naar duurzaamheid en dat dit zoveel mogelijk wordt toegepast. Op het onderwerp klimaat (en cultuur) mag niet bezuinigd worden en zij ondersteunen amendement A-2. • De partij vraagt of de wethouder kan aangeven wat de laatste stand van zaken is m.b.t. de uitvoering van de destijds aangenomen motie voor de realisatie van de servicebioscoop. • Hoe gaat de gemeente om met de oplopende werkeloosheid? Zijn er ook mogelijkheden voor het ondersteunen van het bedrijfsleven, zoals verdere ondersteuning van de bedrijfscontact-functionarissen? • Kunnen de aanbestedingen in het kader van een aantal grote projecten misschien lager uitvallen? • Hoe zit het met de aanleg van het looppad voor Running-Elst? Welke oplossingen zijn er? • In het kader van de bezuinigingen moeten niet nu al allerlei aanpassingen doorgevoerd worden. Het advies van de VNG is om hiervoor de tijd te nemen. Daarnaast is de VVD voorstander van een integrale aanpak. De vergadering wordt geschorst tot 19.00 uur. <u>De voorzitter</u> heropent de vergadering om 19.50 uur. <u>De wethouder</u>, dhr. Mooij gaat in op de opmerkingen en vragen die m.b.t. zijn portefeuille zijn gemaakt. Daar dhr. Van Rooijen afwezig is, zal hij ook zijn portefeuille mee nemen in de beantwoording. Hij geeft hierbij o.a. aan: • Het GBO de correctie in de personeelskosten heeft ontdekt waarvoor, dank. • In het kader van motie M-6 verwacht hij rond januari met een voorstel te kunnen komen. Bij de samenstelling van de stuurgroep heeft hij wel vraagtekens. • 2010 is het jaar van de dienstverlening, zowel in de processen als in de cultuur. • De dorpsraden worden betrokken bij de uitvoering van de DOP's. • Er wordt al met een personeelsbudget gewerkt en er wordt toegewerkt naar een integraal personeelsbudget. • In gevoelige kwesties poogt de wethouder om te masseren. Dit wil niet zeggen dat het altijd het gewenste resultaat heeft. • Als er initiatieven komen wil de gemeente de "Hospice" faciliteren. Dit geldt ook voor de servicebioscoop: de gemeente wil wel faciliteren, maar niet initiëren.
--	--	---

		• M.b.t. motie M-4; SKAR heeft aangeven positief te staan tegenover het idee. Eind november is een overleg gepland tussen SPO en SKAR over een eventuele samenwerking. De commissie Burger zal het onderwerp nog bespreken. • M.b.t. motie M-5; op zich is het project een prima initiatief. Maar als Overbetuwe dit project gaat uitvoeren dan ontstaat er een 'dubbeling'/ overlap in activiteiten. De aard van de aanpak door de leerplichtambtenaar is hetzelfde. • De commissie Burger wordt binnenkort geïnformeerd over het onderwerp uit de motie M-7. De toegankelijkheid van de dagopvang wordt door de maatregelen in de AWBZ minder. Het GBO vraagt of het college bereidt is het alternatief van de Gemeente Lingewaard mee te nemen naar de commissie Burger. Dhr. Mooij zal dit doorgeven aan de portefeuillehouder, dhr. Van Rooijen. <u>De wethouder</u>, dhr. Walraven gaat in op de opmerkingen en vragen die m.b.t. zijn portefeuille zijn gemaakt. Hij geeft hierbij o.a. aan: • De wethouder is niet zo somber over de woningbouw in Overbetuwe. Het gaat conform de woonvisie en vanaf 2011 wordt het aantal woning aangepast. Dit gebeurt nog niet in 2010, zoals motie M-8 vraagt. • In het kader van de bedrijventerreinen is de eerste opgave herstructurering. Links en rechts moeten prioriteiten worden gesteld. • Bovenwijkse voorzieningen zijn ten behoeve van het algemene nut. <u>De wethouder</u>, dhr. Witjes gaat in op de opmerkingen en vragen die m.b.t. zijn portefeuille zijn gemaakt. Hij geeft hierbij o.a. aan: • Er komt een nieuwe sportnota. Het voorstel is om in de eerste helft van 2010 met een evaluatienota over het accommodatiebeleid te komen. Dit is een voorloper op de sportnota. • In het kader van Running-Elst; de oorspronkelijk wens was een onverhard pad met lage verlichting langs het HCOB-complex. De wens werd later bijgesteld in een pad van asfalt met lage verlichting. Het staat daarom op de signaallijst van de kadernota voor 2011. Het project kan dus volgend jaar in de kadernota worden meegenomen. Er wordt ook gezocht naar mogelijke alternatieven, zoals het voorstel van de PvdA omtrent de Het Veld in Westeraam. • Vanuit Den Haag verwacht de wethouder nieuwe informatie rond de combinatiefunctionaris. In december zal de wethouder een memo sturen waarin hij de veranderingen bekend maakt. Het gaat daarbij om de rol van combinatiefunctionaris en het extra geld dat het ministerie uittrekt voor de combinatiefunctionaris. • De motie M-2 is een onderdeel van het jeugdbeleid en
--	--	--

		daarom overbodig. - De wethouder benadrukt dat, ondanks het voorstel van het college om het budget voor het klimaat- en cultuurbeleid met 100.000 euro te verlagen, de ambities overeind blijven. Maar de wethouder geeft aan ook de lijn te kunnen volgen van het amendement A-2. De wethouder is een voorstander van het voorstel in A-2 om de taakstellende bezuiniging op dit gebied mee te nemen in de integrale aanpak voor 2011 e.v. <u>De portefeuillehouder</u>, mw. Tuijnman, gaat in op de opmerkingen en vragen die m.b.t. haar portefeuille zijn gemaakt. Ze geeft hierbij o.a. aan: - In het kader van de aanpak van vandalisme wordt er gewerkt aan een integraal veiligheidsplan. - Overbetuwe scoort erg laag op het gebied van huiselijk geweld t.o.v. andere gemeenten. - De betrokkenheid van de politie bij kleine criminaliteit is erg groot en dient zelfs als voorbeeld. - Er bestaat een goede samenwerking tussen economische zaken en sociale zaken. - Over het onderwerp faillissementen is weinig bekend, maar het werkeloosheidspercentage ligt onder het gemiddelde. - De burger wordt steeds meer bij het gemeentelijke beleid betrokken. De vergadering wordt voor 5 minuten geschorst. <u>GBO</u> geeft aan motie M-4 in te trekken aangezien het onderwerp binnenkort terugkomt in de commissie Burger. Daarnaast worden de motie M-3 en M-5 ingetrokken. Zij zullen de motie M-2 en M-8 niet ondersteunen. De motie M-7 is nog in beraad. Amendement A-1 wordt niet gesteund. Amendement A-2 wordt door het GBO wel gesteund. <u>CDA</u> dringt nogmaals aan op een voorzet voor een personeelsbudget bij de kadernota van 2011. <u>PvdA</u> is blij met steun voor motie M-6. PvdA benadrukt dat voorzichtigheid geboden is bij de motie M-7, maar begrijpt de intentie en steunt daarom deze motie. <u>D66</u> heeft nog een vraag over het NS Nachtspoornet. Is dit geen idee voor Overbetuwe? Motie M-2 wordt ingetrokken, omdat de wethouder aangeeft dat het al een onderdeel is van het jeugdbeleid. <u>CU</u> vindt M-6 met de toevoeging over de grote projecten een goede zaak. Daarnaast steunt CU de motie M-7. <u>GL</u> benadrukt dat bij motie M-7 over de dagopvang, het van belang is om ook te kijken naar financiën en investeringen. Het verzoek van Running-Elst moet voortvarend worden opgepakt. <u>FK</u> benadrukt nogmaals het belang van "Hopsice". Daarnaast wordt motie M-6 niet ondersteund, omdat FK al met bezuinigingen wil beginnen in 2010. <u>Wethouder Mooij</u> zegt te kunnen voldoen aan hetgeen gevraagd wordt in motie M-7. <u>Wethouder Witjes</u> geeft aan dat gemeente Overbetuwe niet
--	--	---

		mee doet met het nachtspoornet omdat dit te veel kost. In het kader van eventuele aanpassingen aan de motie M-7 wordt de vergadering geschorst. <u>De voorzitter</u> geeft aan dat de motie M-7 over de dagopvang is aangepast. De nieuwe versie wordt tijdens de vergadering uitgedeeld aan de raadsleden. Zij gaat over tot stemming: De najaarsnota: <i>deze wordt unaniem door de raad aangenomen.</i> De amendementen op de programmabegroting: - A-1: Voor: dhr. A.G. Korthouwer. Tegen: de dames G.H. de Boer-Mensink, J.J. van Brakel-Huijgen, B.E. Faber-de Lange, G.C. Koopmans-Jacobs, G.M. Penning de Vries, W.J. Seinhorst, A.J. Versluis en de heren J.A.M. van Baal, R.J. Bax, F. van Beers, J. Beumer, M.J.M. van den Boogaart, E.A.W. Elbers, J.P.F. van Hulst, R. Kaya, M. Langeveld, M.M. Melaard, J. Peters, B.A. Ross, A.W.A.T. Tuerlings, C.G.J. Verhart, H.W.G.M. Vreman, H. Walinga. <i>zodat dit amendement met 1 stem voor en 23 stemmen tegen is verworpen.</i> - A-2: <i>deze wordt unaniem door de raad aangenomen.</i> Het voorstel (de programmabegroting 2010 – 2013): <i>deze wordt unaniem door de raad aangenomen.</i> De moties: - M-6: Voor: de dames G.H. de Boer-Mensink, J.J. van Brakel-Huijgen, B.E. Faber-de Lange, G.C. Koopmans-Jacobs, G.M. Penning de Vries, W.J. Seinhorst, A.J. Versluis en de heren J.A.M. van Baal, R.J. Bax, F. van Beers, J. Beumer, M.J.M. van den Boogaart, E.A.W. Elbers, J.P.F. van Hulst, R. Kaya, M. Langeveld, M.M. Melaard, J. Peters, B.A. Ross, A.W.A.T. Tuerlings, C.G.J. Verhart, H.W.G.M. Vreman, H. Walinga. Tegen: dhr. A.G. Korthouwer. <i>zodat deze motie met 23 stemmen voor en 1 stem tegen is aangenomen.</i> - M-7 (aangepast): <i>deze wordt unaniem door de raad aangenomen.</i> - M-8: Voor: dhr. A.G. Korthouwer. Tegen: de dames G.H. de Boer-Mensink, J.J. van Brakel-Huijgen, B.E. Faber-de Lange, G.C. Koopmans-Jacobs, G.M. Penning de Vries, W.J. Seinhorst, A.J. Versluis en de heren J.A.M. van Baal, R.J. Bax, F. van Beers, J. Beumer, M.J.M. van den Boogaart, E.A.W. Elbers, J.P.F. van Hulst, R. Kaya, M. Langeveld, M.M. Melaard, J. Peters, B.A. Ross, A.W.A.T. Tuerlings, C.G.J. Verhart, H.W.G.M. Vreman, H. Walinga. <i>zodat deze motie met 1 stem voor en 23 stemmen tegen is</i>
--	--	---

		<i>verworpen.</i>
7.	Sluiting.	De <u>voorzitter</u> sluit om 21.28 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld ter openbare vergadering van 15 december 2009.

DE RAAD VOORNOEMD

De griffier,

De voorzitter,

Drs. A.J. van den Brink

E. Tuijnman.

Toezeggingen:

- De wethouder is in overleg met SPO en SKAR over een eventuele samenwerking. De wethouder zegt toe dat dit onderwerp nog in de commissie Burger wordt besproken. *(pfh. F. van Rooijen)*
- De wethouder zegt toe om in de eerste helft van 2010 met een evaluatienota over het accommodatiebeleid te komen. *(pfh. F. Witjes)*
- De wethouder zegt toe in december een memo sturen met nieuwe informatie over de combinatiefunctionaris. *(pfh. F. Witjes)*

Bijlage 1:

Geen tijd hebben voor bezinning is geen tijd hebben om te kijken waar we heen gaan!

Programmabegroting 2010, met doorkijk naar 2011-2013

Ons bezinnen met Toekomstvisie + en ons partijprogramma als uitgangspunten.

In meerdere opzichten is de situatie rond deze begroting anders dan bij voorgaande begrotingen.

Enerzijds komt dit door de naderende verkiezingen en anderzijds door de financiële situatie waarin we ons met zijn allen bevinden.

Een korte terugblik op de afgelopen raadsperiode is dan ook belangrijk, met de ervaringen opgedaan in deze periode willen we vooruit kijken. Bijstellen van doelen, kijken naar nieuwe doelen herijken van beleid..

Vz. GBO is van mening dat er de laatste jaren ontzettend veel en goed werk is verricht, de organisatie is gegroeid, de losse delen zijn tot 1 geheel gesmeed. Dit verdient een groot compliment aan de organisatie. Het speerpunt financiën op orde werpt zijn vruchten af. We zijn er nog niet. Het blijft een dynamisch proces dat voortdurende aandacht vereist.

Hoewel de begroting 2010 sluitend is vinden wij het als GBO niet verstandig deze vast te stellen zonder aan te geven welke maatregelen wij voor ogen hebben voor 2011-2013. Maatregelen waarmee we nu al aan de slag willen, niet willen wachten tot na de verkiezingen van maart 2010. We komen hier later in ons betoog op terug.

het is reëel te veronderstellen dat na de verkiezingen in 2010 een nieuwe coalitie ook andere speerpunten van beleid kan formuleren. Ook hier moeten we rekening mee houden.

GBO heeft vanuit deze invalshoeken naar de begroting gekeken, en voor onze fractie op een rij gezet waar wij voor willen gaan, nu, na de verkiezingen en vooral ook na 2010. Enerzijds willen we ons niet laten verrassen door grote tekorten in 2011, anderzijds willen we geen overhaaste bezuinigingen doorvoeren. Niemand is er gebaad bij overhaaste bezuinigingen, niet snijden in iets dat je helemaal niet kwijt wilt, zoals in de beginjaren van deze heringedeelde gemeente. Wikken en wegen, de kaasschaaf methode, waarbij er dikke plakken afgingen bij de welzijnstak. Zeer ongelukkige besluiten hebben we destijds genomen, waarvan wij ons nu afvragen of het echt nodig was.

We dringen daarom ook vooral aan op realistische plannings, en realistisch financieel vertaald in de begroting. Plannings, vooral bij grote projecten, worden vaak niet gehaald. Hierdoor ontstaan er jaarlijks overschotten op de exploitatie welke terugvloeien in de algemeen reserve, een oneigenlijk, onbewust vullen van de algemene reserve via de exploitatie. Een onnodige belasting van de exploitatie. De begrotingsoverschotten van de afgelopen jaren werden mede veroorzaakt door nog niet uitgevoerd beleid. Ogenscheinlijk meevallers dus. Ook de begroting 2010 bevat naar het idee van onze fractie een grotere onderuitputting dan nu wordt meegenomen. We beseffen echter wel dat een goede planning lastig is en van veel factoren afhankelijk. Uiteraard staan daar ook tegenvallende inkomsten tegenover, door minder huizenbouw dan gepland, door de lagere rijksbijdrage.

Om aan te geven wat we wel en wat we niet willen is het heel belangrijk onze Toekomstvisie + erbij te nemen, op deze visie moeten we onze keuzes afstemmen. Nu, schrappen van beleid waar we ons juist in de toekomstvisie + op willen richten getuigt niet van visie. **Overbetuwe verbindt..** de titel van de toekomstvisie! Hieruit blijkt dat we de meeste waarde hechten aan een samenleving met een grote sociale samenhang. Een samenleving waarbij iedereen meedoet, waar men met elkaar in gesprek gaat over wensen en mogelijkheden. Een overheid die er is voor de burgers en bedrijven. Samenhang tussen mensen, samenhang tussen beleidsvelden. Kortom een brede visie op alles wat ons bezig houdt. Voorzitter, om een integrale afweging te kunnen maken voor wat betreft onze ambities en de financiële haalbaarheid hebben wij in overleg met andere fracties een motie opgesteld (M 6) waarin u wordt verzocht een ambtelijke werkgroep in te stellen om op basis van door de raad aan te geven kader een doorrekening naar de toekomst te maken.

De programma's:

Alle programma's verdienen uitgebreide aandacht, bij de bespreking van de begroting in de fractie is alles dan ook aan de orde geweest, ingebracht door de specialisten van de programma's.

Ons eerste betoog was dan ook 2x zo lang, te lang, dus veel geschrapt, niet minder belangrijk, ach ook wij moeten keuzes maken.

We zullen per programma aangeven wat voor ons extra belangrijk is :

Programma 1: Dienstverlening Bestuur en Organisatie:

COMMUNICATIE: *Door te spreken onderscheiden we ons.*

Door te luisteren verbinden we ons.

GBO is van mening dat de doorontwikkeling van de dienstverlening van aanbod gericht naar vraaggericht een belangrijk speerpunt is. Het belang van een krachtige organisatie is groot. Hierbij aansluitend is het belang van een goede communicatie met onze inwoners evident. Alleen in samenspraak met onze inwoners kunnen doelen bereikt worden.

GBO heeft al eerder aangegeven blij te zijn met het communicatieplan , een plan waarin we niet willen snijden, we gaan er vanuit dat de gevraagde formatie nodig is en even als bij doorontwikkeling van de dienstverlening zal deze investering zichzelf terugverdienen, tijdig goed overleg zorgt voor kortere procedures, minder bezwaren, minder rechtsgang. **GBO is dan ook voorstander van uitbreiding van de formatie zoals gevraagd bij de pnl posten.**

De Dop's, GBO is een voorstander van het opstellen van DOP's. Daarbij is het wel van zeer groot belang dat duidelijk is dat, mede gezien de economische situatie ,er niet te hoge verwachtingen gewekt worden voor wat betreft het tijdstip van uitvoering van plannen.

De Dops' hebben vooral visionaire functie. GBO zou het zeer spijtig vinden als enthousiaste dorpelingen afhaken omdat uitvoering van de door hen gewenste ontwikkelingen zo lang duurt.

VRAAG: Wordt er door de wijk en dorpscoördinatoren goed aangegeven dat de wensen voortkomend uit de Dop's niet gelijk zullen worden uitgevoerd. Vooraf helderheid is belangrijk

Programma 2: Veiligheid

Veiligheid is een moeilijk meetbaar. Wat voor de een veilig is is voor de ander onveilig. Dit maakt het moeilijker om goed te meten, met de gebiedsscan wordt hiertoe wel een goede poging gedaan.

Indicatoren zijn handig maar zeggen niet alles. Minder gevallen van overlast en vandalisme wil niet zeggen minder overlast en minder kosten. Vernielingen en criminaliteit stijgt op onderdelen weer. In de najaarsnota staat aangegeven dat het opstellen plan van aanpak vermindering vandalisme nog niet is opgestart.

VRAAG: hoe komt dit en wat is nu de planning hiervan?

Bewoners klagen over onverschilligheid van de politie bij aangifte van kleine criminaliteit. Betrokkenheid van de politie leidt ook tot begrip voor de beperkingen van de politie . Graag hier aandacht voor vragen bij de politie

Programma 3 Beheer openbare ruimte:

We zijn zeer benieuwd naar de evaluatie van de methode van kwaliteitsbeelden welke in het voorjaar 2010 komt.

Bij de reconstructie van wegen, naast groot onderhoud graag ook aandacht voor de bermen

Onkruidbestrijding: uitvoeren van een proef met gifvrij onkruidbeheer heeft voor ons geen prioriteit, waar zou u deze proef willen uitvoeren??

Programma 4 Verkeer en vervoer:

Verhoging van de verkeersveiligheid blijft een belangrijk speerpunt .

Het optimaliseren van het openbaar vervoer beperkt zich nu vooral tot de oostkant (Elst) van onze gemeente. Het openbaar vervoer tussen de kernen is slecht . We betreuren dit en vragen hier betere aandacht voor.

Een snelle fietsverbinding tussen Arnhem en Nijmegen is leuk, voor het grote deel van onze inwoners heeft het echter geen meerwaarde. GBO ziet hier geen inspanning weggelegd voor onze gemeente.

Aandacht aandacht,tempo,tempo voor De zuidtangent Aanleg hiervan biedt een enorme ontlasting van de spoorwegovergang bij het station. De druk bij Elst centraal zal dan minder groot zijn.

Programma 5 Economische Zaken

Het Sociaal economisch beleid, hier zullen we de komende jaren geconfronteerd worden met tegenvallend cijfers, verlies van arbeidsplaatsen, hogere werkloosheid , minder uitgifte gronden.

Intensieve samenwerking tussen economische zaken en sociale zaken wordt nog belangrijker. Evenals een extra impuls voor de leerdorpen, leerervaringplekken door en voor de hele gemeente.

VRAAG: wat zijn de ontwikkelingen in onze gemeente voor wat betreft werkloosheid, en faillissementen

VRAAG: wat zijn de gevolgen van de vertragingen van uitgifte bedrijventerreinen.?

Programma 6 onderwijs en educatie

De inhoudelijke samenwerking in de Brede School blijft een speerpunt. De ontwikkeling van Brede Scholen in andere kernen dan Elst verdient veel aandacht, daar waar het gaat om de samenwerkingsverbanden, het bundelen van krachten ten behoeve van de ontwikkeling van het kind. De ontwikkelingen bij de peuterspeelzalen zijn zorgelijk, terugloop van het aantal kinderen waardoor tekorten oplopen. Al eerder hebben we aandacht gevraagd voor onderzoek naar samenwerking tussen kinderopvang en peuterspeelzalen. We hebben hiervoor nu een **MOTIE, M4**

VRAAG: is het college bereid samenwerking te onderzoeken

Een belangrijk speerpunt van beleid is: het voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie de school verlaten. We hebben hiervoor een motie opgesteld. Het betreft een project dat al in andere gemeenten wordt uitgevoerd, op initiatief van de gemeente maar met inzet van vrijwilligers. GBO vindt dit een heel mooi project, daarom dringen we er bij het college op aan te onderzoeken of dit ook uitgerold kan worden over onze gemeente. Zoals de motie aangeeft ligt er een voorbeeld plan van aanpak en is er informatie op te vragen in Nijmegen en Tiel. **MOTIE M5**

VRAAG: is het college bereid te onderzoeken of dit project past in onze gemeente waarbij we vragen met de bevindingen terug te komen in de commissie burger in het eerste kwartaal van 2010?

Programma 7 Sport cultuur en educatie

Vz. Het zal u niet verbazen, dat de fractie over de resultaten van dit programma teleurgesteld is. Hoewel er verbeteringen van enkele accommodaties zijn (hockey, Spero, Excelsior), is er van enige samenhang in het beleid is geen sprake geweest.

De sportnota is na een lange voorbereiding in de prullenbak verdwenen, de cultuurnota heeft erg lang op zich laten wachten, en het beleid dreigt nu gelijk gehalveerd te worden. Er is geen accommodatienota gepresenteerd en de evaluatie van STA is achterwege gebleven.

Wij verwachten echte actie in 2010, een nieuwe allesomvattende sportnota, waarin visie en realisme wat ons betreft de vertrekpunten moeten zijn. Maatschappelijk verantwoord verenigen moet hierin een plaats krijgen.

Cultuur, onlangs ontvingen we een onderzoeksrapport over de mogelijkheden van een kleinschalig theater in onze gemeente, gemaakt op verzoek van de Raad, de resultaten stemmen niet vrolijk. GBO vindt dat we een goede discussie moeten voeren in de commissie over wat we willen, hoe het te realiseren en op welk termijn. Met veel fantasie en creativiteit kunnen we een heel eind komen. GBO bruist van ideeën voor dit speerpunt.

We maken ons zorgen over diverse accommodaties, de wanmolen, het kriekske, de helster enz. De accommodatienota moet er zeer snel komen!!!

We hebben een **motie, M3** om onze wensen bij dit programma kracht bij te zetten en we steunen het **amendement A2**.

Programma 8 maatschappelijke participatie

In 2010 worden wij voor grote uitdagingen geplaatst wanneer het gaat om het aantal WWB'ers zoveel mogelijk te beperken. Dit vraagt grote inspanningen van ons allen. Speerpunt nr 1,

De uitvoering van de WMO blijft grote aandacht vragen, zeker gezien de laatste ontwikkelingen van de AWBZ waarbij de groep ouderen, die nu op basis van een AWBZ financiering gebruik kunnen maken van voorzieningen als dagopvang buiten de boot dreigen te vallen. Een aangekondigd memo van de wethouder zien wij met grote belangstelling tegemoet. Een belangrijk onderwerp om binnenkort in commissie verband te bespreken.

Het jeugd en Jongerenbeleid verdient onverminderde aandacht. De samenhang met programma onderwijs en veiligheid is groot. Problemen dienen dan ook integraal te worden opgepakt. Wachtlijsten bij jeugdzorg zijn niet acceptabel.

Programma 9 Milieuzorg:

We steunen het amendement A2. De klimaatnota is aangenomen, halvering van het budget hiervoor is in onze ogen een te makkelijke actie. Het klimaatbeleid zal mede onderwerp zijn bij het zoeken naar oplossingen voor de tekorten in 2011-2013

We dringen er bij het geluidbeleid sterk op aan dat de normen gehandhaafd worden en er slecht in uiterste gevallen van kan worden afgeweken.

Programma 10 Ruimtelijke ontwikkeling:

Vz , de speerpunten , elst centraal en elst centrum baren onze fractie nog steeds grote zorgen. Beide staan binnenkort op de agenda ter bespreking. We wachten deze besprekingen af en hebben hier nu verder niet veel over te zeggen.

Programma 11 Woningbouw:

VZ, De woningbouw stagneert, de geplande aantallen worden niet gehaald, hierdoor ontstaat er jaarlijks een gat in de begroting, minder inkomsten.

GBO denkt dat vooral nu de tijd rijp is voor creatieve woningbouw, plannen die hiervoor worden ingediend verdienen waar mogelijk een kans. Het vastleggen van aantallen zoals wordt voorgesteld in amendement 3 vinden we geen goede zaak. Het levert weer beperkingen op.

VRAAG: is het college bereid met ruimere visie ingediende bouwplannen te beoordelen.

De paragrafen: het Weerstandsvermogen

GBO maakt zich grote zorgen over het dalende weerstandsvermogen van onze gemeente. Zelfs nu al, zonder de financiële gevolgen van de crisis, is er een sterke daling van het weerstandsvermogen. Grote tekorten bij projecten, lagere en vertraagde opbrengsten van gronden zijn daar debet aan.

Waren de eenmalige financiële risico's vorig jaar nog begroot op 15,5 miljoen, nu is dat 37,5 miljoen.

Afgezet tegen een dalende weerstandscapaciteit maakt dit onacceptabel. Maatregelen zijn onvermijdelijk.

De structurele risico's verdienen ons inziens ook alle aandacht en geven zeker aanleiding om op korte termijn weinig tot geen nieuwe, kostenverslindende zaken op te pakken.

Indien na 2012 rekening moet worden gehouden met een 'nominaal accres' van nul , dan zullen bij het huidige beleid de tekorten verder oplopen.

Er dienen prioriteiten te worden gesteld, rekening houdend met de financiële armslag van de gemeente.

Vz u begrijpt dat voor ons , met alles wat ik zojuist heb ingebracht, het belang van de motie M6 zeer groot is. Zelfs essentieel om deze begroting eventueel te kunnen goedkeuren.

De crisis zal niet eeuwig duren, dat is een belangrijk gegeven bij mogelijke keuzes die we moeten maken om de crisis door te komen.

Bijlage 2:

Inbreng 1^e termijn PvdA Overbetuwe Begroting 2010 2 november 2009

Voorzitter, leden van de gemeenteraad,

Bij de behandeling van de kadernota heeft de PvdA gepleit voor het beter, pro-actiever **betrekken van de inwoners van Overbetuwe** bij de ontwikkeling en uitvoering van het **gemeentelijk beleid**. Daarmee hebben wij aangegeven dat in deze tijd de wijze waarop politiek wordt bedreven, de wijze waarop bestuurders belangrijke zaken zoals bijvoorbeeld, onderwijs, veiligheid, werkgelegenheid aansturen, **anders ingevuld moet gaan worden** dan we gewend zijn. En dat is best lastig.

Enerzijds zijn de mogelijkheden om elkaar te informeren enorm toegenomen, waardoor willekeurig welke ramp ergens in de wereld binnen enkele minuten diezelfde wereld letterlijk

rond kan zijn gegaan. **Anderzijds** is de tijd die mensen nemen om ergens eens goed voor te gaan zitten en je te verdiepen in een onderwerp, er echt over na te denken en een onderbouwd standpunt te bepalen daarmee evenredig (of meer!) afgenomen. En dan is het lastig uit te leggen dat het prima is als de politiebureaus alleen op werkdagen een halve dag geopend zijn.

Voor landelijke en lokale bestuurders en politici, u en ik dus, een **dilemma**. Ga je mee in de snelle, **vluchtige media-eisen** dan moet je simpele boodschappen hebben en vooral niet willen uitleggen of nuanceren.

Wil je **goede keuzes** maken dan is **lange termijn afweging**, begrip voor de complexiteit van zaken en dus **meer aandacht en tijd een voorwaarde**. En ook daarbij willen we onze inwoners, die verward zijn met snelle, vereenvoudigde televisie-interviews, internet of Twitter, betrekken. In een goede democratie zullen de burgers zich vertegenwoordigd en begrepen moeten voelen door hun volksvertegenwoordigers, u en ik dus. Ook al maken wij keuzes die tegen de persoonlijke belangen van individuele inwoners ingaan (zoals bv. woningbouw naast bestaande bebouwing), ook al maken wij keuzes die op de korte termijn als vervelend worden ervaren omdat zij een investering in de toekomst zijn (zoals de aanleg van windmolens).

De PvdA fractie is dan ook verheugd dat er **nu twee initiatieven** zijn die zich inzetten om de onze inwoners nu en straks beter bij de, toch wel complexe, lokale politieke, bestuurlijke keuzes te gaan betrekken:

- er is nu al enkele weken een **lokale kieswijzer** actief die vooral dient om de standpunten die u en ik innemen, de keuzes die u en ik maken, voor een breder publiek dan deze raadszaal duidelijk te maken
- een **werkgroep van deze raad** bespreekt welke verbeteringen mogelijk zijn in de **interactie** met onze inwoners

Ik hoop van harte dat deze twee initiatieven er echt toe bijdragen dat onze inwoners beter en vooral eerder, wanneer er nog iets te beïnvloeden valt, weten wat er speelt en hun mening inbrengen in het proces. Zodat wij, de gemeenteraad, maar ook het College en dus ook de beleidsambtenaren die stukken voorbereiden daarmee, rekening kunnen houden. Het streven daarbij is dat uiteindelijk, bij de definitieve besluitvorming, iedereen begrijpt en accepteert waarom een bepaald besluit genomen wordt, ook al ben je het niet altijd volledig eens met het eindresultaat.

Waarom nu deze lange inleiding bij de begroting van 2010 – 2013? Omdat wij **als gemeente weer voor lastige keuzes komen te staan**. En die lastige keuzes moeten we kunnen uitleggen aan onze inwoners, sterker nog, waar mogelijk kunnen onze inwoners betrokken worden bij het maken van die keuzes.

We hebben vandaag een **sluitende begroting voor 2010 voorliggen**, maar voor de jaren daarna is er een steeds groter gat voorzien. En omdat we nog geen voorstellen doen hoe we die gaten willen gaan vullen, staat er nu een **cumulatief tekort van ruim 3 miljoen in 2013 op papier**. Daarbovenop komt de aankondiging van de Rijksoverheid dat er vanaf 2011 minder geld naar de

gemeentes zal gaan. Niet duidelijk is waarvoor er dan minder geld beschikbaar komt en niet duidelijk is hoeveel het minder zal zijn. Maar **dat** het minder zal zijn is wel zeker. Daardoor zal, als er geen maatregelen worden bedacht om dat op te vangen, het begrotingstekort alleen maar verder toenemen. Ook **Overbetuwe zal dus keuzes moeten maken hoe we vanaf 2011 ook een sluitende begroting kunnen krijgen.**

Gelukkig hebben we voor 2010 een sluitende begroting, met een licht overschot voorliggen. Om te beginnen stemt de PvdA fractie daarmee in, met uitzondering van de taakstellende verlaging op het net vastgestelde beleid voor Cultuur en Klimaat. Ik kom daar zo op terug.

De PvdA fractie is van mening **dat we tijd die we hebben**, voordat de tekorten in onze begroting er in 2011 echt zijn, **goed moeten gebruiken**. Minder inkomsten betekenen ook dat er minder uitgaven kunnen worden gedaan. Daarmee vertel ik niets nieuws. Minder uitgeven betekent ook minder kunnen doen, ook dat is niet verrassend. Het opmaken van de balans en het zoeken van mogelijkheden om minder uit te geven biedt (noodgedwongen deze keer!) echter ook de **kans om te onderzoeken** of er door

- slim combineren
- creatieve oplossingen
- over grenzen heen kijken
- het zoeken van samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie en
- ook met partners (andere gemeentes, marktpartijen)

toch niet een **belangrijk deel van de doelstellingen van Overbetuwe, onze doelstellingen gerealiseerd kan worden.**

Ik gebruik hier bewust het woord doelstellingen; het verkennen van de kansen **moet buiten de bestaande kaders van de huidige aanpak durven denken en onderzoeken**. De doelen moeten we wel zoveel mogelijk blijven realiseren.

Een voorbeeld:

Running groep Elst vraagt om 75.000 euro om op de Pas een geasfalteerd rencircuit aan te laten leggen. Op Westeraam liggen er rond het archeologisch veld prima verharde straten. Bij de Brede School en het Westeraam zijn sportvoorzieningen met kleedruimtes. Maak goede afspraken over gebruik daarvan en je hebt tegen minimale kosten voldaan aan het verzoek. Weliswaar niet precies zoals gevraagd, maar inhoudelijk min of meer hetzelfde. En op de Pas kan ook nog steeds, onverhard, gelopen worden.

Dit is een voorbeeld van hoe door anders denken andere oplossingen in zicht komen en besproken kunnen worden.

Door met de hiervoor geschetste invalshoek te kijken naar alle beleidsterreinen van de gemeente Overbetuwe krijgen we in beeld waar de mogelijkheden liggen om ook vanaf 2011 en verder een sluitende begroting te krijgen, waarbij we hopelijk de resultaten, de doelen die we ons gesteld hebben ook blijven realiseren.

Terugkomend op de taakstellende bezuiniging op Cultuur en Klimaat; dat is nu nog niet nodig en past niet in de beoogde totaalafweging.

Die analyse maken is best wel een klus en we hebben wel even tijd, maar niet onbeperkt. Ik wil daarom via motie het College te vragen om hiervoor ambtelijke werkgroepen in te richten,

wergroepen die ik om het een naam te geven “**schatgravers**” zou willen noemen. Het gaat namelijk om het gericht zoeken van nu nog verborgen schatten, waarbij een creatieve **pioniersgeest** noodzakelijk is om tot resultaat te komen.

In de motie is aangegeven wat daarbij de kaders zijn.

MOTIE M-6 KORT TOELICHTEN

Deze ambtelijke werkgroepen, deze schatgravers, moeten snel aan de slag. De voorbereidingen kunnen eigenlijk morgen al starten. Als eerstvolgende stap zouden bijvoorbeeld de verwachtingen van de partijen in de gemeenteraad besproken kunnen worden in de cie GFZ van december. Als de griffie ter voorbereiding daarop een interviewronde houdt met de fracties kunnen we dat dan als basis nemen.

Dit proces vraagt ook goed schakelen tussen College, ambtenaren apparaat en gemeenteraad. Om in dat proces een vinger aan de pols te houden en waar nodig snel en goed te kunnen (bij)sturen geef ik mee dat het **instellen van Stuurgroep**, waarin bijvoorbeeld 2 wethouders, 2 raadsleden, de gemeentesecretaris en een voorzitter een idee is waar wij als PvdA aan denken. Maar mogelijk zijn er nog meer goede ideeën.

Duidelijk is dat we aan de slag willen, moeten. En met een goede voorbereiding kunnen we volgend jaar bij de kadernota de keuzes maken krijgen. Het proces daar naartoe en het goed schakelen met, informeren van elkaar is daarbij evenzo belangrijk.

En dan kom ik nog even terug op mijn inleiding. De mate waarin wij, gemeenteraad, College en ambtenaren in staat zijn om onze inwoners mee te nemen in dit proces, echt te informeren over de te maken afwegingen zal zeer bepalend zijn voor de acceptatie van de keuzes die in de eerste helft van 2011 gemaakt zullen gaan worden.

Laten we daar, met de minder populaire boodschappen, ook pro-actief de dialoog met onze inwoners aangaan. Wie weet welke goede ideeën daar nog uitkomen!

Frans van Beers

fractievoorzitter PvdA Overbetuwe

Bijlage 3:

Op weg naar de toekomst.

Voorzitter,

In de kadernota hebben we geconstateerd, dat de financieel – economische crisis dagelijks slachtoffers maakt en onze gemeente er v.w.b. haar financiële positie er alleszins redelijk voor staat. Dat geldt zeker nog voor de begroting voor 2010, waarin nog een structureel overschot voorzien wordt. Het meerjarenperspectief is even wel verslechterd en de lange termijn ziet er minder florissant uit. D66 pleit daarom wederom voor behoedzaamheid, degelijkheid en realisme wanneer het gaat om het formuleren van wensen voor de komende tijd.

Met het oog op de toekomst beschouwen wij de begroting graag aan de hand van de thema's uit de toekomstvisie+.

Samenleving

D66 ziet in de lokale samenleving ontwikkelingen, waar de gemeente Overbetuwe actief op in moet spelen.

In de samenleving zien wij dat door de bezuiniging op de AWBZ van € 800 miljoen er een zwaardere taak komt te liggen bij de gemeente. In de WMO ligt namelijk de verplichting, dat gemeenten zorg dienen te dragen voor het vergroten van de zelfredzaamheid van de burgers en de deelname aan de maatschappij te bevorderen. In eerste instantie ligt hier het initiatief bij de burger. Maar lang niet in alle gevallen is die burger hiertoe zelf in staat; ook niet via hulp van derden (buren, familie, en andere mantelzorgers). Er zal dus een vangnet moeten bestaan. Nu die vanuit de rijksoverheid zal verminderen, rust die taak dus in toenemende mate bij de gemeente. Het baart D66 dan ook zorg dat hierop door de gemeente nog te weinig is ingespeeld c.q. op tijd voorzieningen hiervoor worden getroffen. Temeer daar het, ook voor de gemeente, een grote onzekerheid is hoeveel mensen aanspraak gaan maken op voorzieningen op basis van de WMO.

D66 pleit er voor het proces van het realiseren van zg. Brede Scholen, onverminderd voort te zetten ook in andere kernen van onze gemeente. We vinden het een prima zaak dat het budget van de coördinator brede scholen door de directeuren van scholen zelf ingevuld gaat worden.

Op diezelfde wijze zouden ook combinatiefunctionarissen ingezet kunnen worden in de verbinding tussen cultuur, school en sportverenigingen. Bestaande structuren en mensen faciliteren en versterken met de financiële middelen die de Rijksoverheid biedt.

Zoals bekend draagt D66 de jeugd een warm hart toe. Met name de combinatie Jeugd en Sport staat bij ons bovenaan het prioriteitenlijstje.

Sport is in onze ogen voorwaardelijk, wanneer het gaat om optimale groei en ontwikkeling van onze jeugd.

Het gaat hierbij immers niet alleen om de positieve effecten op de lichamelijke ontwikkeling, maar minstens zo belangrijk vinden wij de effecten welke sport op de sociale ontwikkeling van onze jeugd heeft.

D66 wil in dit verband ook een link leggen met het probleem waar veel mensen, ook onze jeugd, vandaag de dag mee worstelen: te dik zijn.

Naast verantwoorde voeding kan sport hierop een positief effect hebben.

Voorzitter, wij dienen graag een motie in welke als doel heeft het behoud van jeugdsporters.

Graag zien wij onderzocht wat het effect van subsidie op het behoud van jeugdsportleden is. De fictieve verlaging van de jaarcontributie stellen we voor het gemak op €10.

Motie

Onderwerp: ***Sport voor de jeugd***

De Raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op 3 november 2009

Overwegende dat,

- sport zeer belangrijk is voor de fysieke ontwikkeling van de opgroeiende mens,
- sport zeer belangrijk is voor de sociale ontwikkeling van de opgroeiende mens,
- sport de beste bestrijder is van het toenemende overgewicht onder jongeren,
- nog altijd te weinig jongeren na het verlaten van de school aan sport blijven doen,
- bij ouders met een smalle beurs de financiële barrière net de doorslag kan geven,

Stelt voor om in het kader van de op te stellen Sportnota medio 2010 om het effect op het behoud van jeugdleden te onderzoeken bij een subsidie van € 10,00 als korting op de jaarcontributie van jeugdleden van sportverenigingen.

Wonen, werken en recreëren

D66 is voorstander voor de ontwikkeling van Dorpsontwikkelingsplannen in alle kernen. De DOPpen dragen bij aan draagvlak, betrokkenheid en leveren goede ideeën op. Ze scheppen ook verwachtingen. De DOP Valburg en de DOP Zetten-Hemmen krijgen nu een vervolg. Wij vinden dat er ruimte moet zijn om ideeën concreet te maken.

De discussie over het rioolrecht, die o.a. door D66 op gang is gebracht heeft tot een mooi concreet resultaat geleid. Het tarief voor de rioolheffing is verlaagd met 21 euro per aanslag. Onze burgers krijgen nu de werkelijke kosten in rekening gebracht en D66 is blij met dat resultaat.

De uitgifte van bedrijventerreinen verloopt nog steeds goed. D66 vindt in deze tijd van recessie en teruglopende werkgelegenheid, het van groot belang dat ook de gemeente Overbetuwe een substantiële bijdrage levert aan het in stand houden c.q. creëren van arbeidsplaatsen. Het stimuleren van ambachtelijk onderwijs moet alle aandacht krijgen om toekomstige vraag naar vakpersoneel goed in te kunnen vullen.

Overbetuwe heeft een aantal grote projecten lopen: Hart voor Heteren, Elst Centrum en Elst Centraal. Heteren staat goed op de rails, Elst Centrum staat in de startblokken en in Elst Centraal gaat het met een ter zake kundige projectleider de goede kant op. De D66 gedachte om dit megaproject op te knippen, is nu in de bijgestelde plannen aangegeven. Het wachten is nu nog op een realisatie overeenkomst en dan kan de schop de grond in.

Woningcorporaties en projectontwikkelaars zijn en blijven belangrijke partners in de woningbouw. In goede onderlinge samenwerking, dient op transparante wijze keihard gewerkt te worden aan het thema Wonen met de Woonvisie als uitgangspunt, waarbij Flexibiliteit, Gearieerd bouwen en Betaalbaarheid, sleutelbegrippen zijn.

Milieu is voor D66 een voortdurend onderwerp van zorg. Daarom moeten we ook in Overbetuwe hier (nog) meer aandacht en financiën aan blijven besteden. Een paragraaf over duurzaamheid kan een prima handvat zijn om nieuw beleid aan te toetsen

Wij dienen als lagere overheid voorop te gaan wanneer het gaat om duurzaamheid en klimaatneutraal beleid. Het past dan ook niet om op recent vastgesteld milieubeleid te bezuinigen. Dit geldt evenzeer voor de bezuiniging op cultuur. Samen met anderen vraagt D66 om de taakstellende verlaging van 100.000,-- te schrappen. Met amendement A2 zullen wij uw plannen amenderen.

Verkeer en vervoer

Er komen veel positieve reactie op het rondje Overbetuwe. Er zijn reeds vele 'rondjes' gerealiseerd waar de burger met veel enthousiasme gebruik van maakt. Compliment! Gaat u vooral door op deze fietspadweg!

Ook de snelle fietsverbinding kan bijdragen aan het ontlasten van het milieu en terugdringen van de automobiliteit.

Met betere reizigersinfo, aangepaste bushaltes en een hogere frequentie kan de kwaliteit van het openbaar vervoer verbeterd worden.

Graag zien wij ook de veerpontverbinding Slijk Eeuwijk en Beuningen definitief gerealiseerd. De proef met de fietsverbinding was in ieder geval geslaagd!

Landschap

Herkenbaarheid van cultuurhistorisch Overbetuwe kan bijdragen aan een beeldmerk en identiteit van onze gemeente. In onze ruimtelijk inrichting dienen we rekening te houden met de kenmerkende kracht van de

Overbetuwe: we zijn een overwegend landelijke gemeente met een groot buitengebied, waarin behoedzaam en op basis van lokale behoefte gebouwd mag worden.

De toekomst van de Overbetuwe.

Laten we vaststellen dat de rekening over 2009 geen structurele nadelen oplevert, zoals we in de najaarsnota kunnen lezen. Verder stellen we vast dat de begroting voor 2010 sluit met een overschot van een paar ton. Met dat beeld wil D66 positief insteken naar de toekomst.

Om op de middellange termijn ook evenwicht tussen inkomsten en uitgaven te houden, realiseren wij ons dat door teruglopende rijksbijdragen een nieuw kader voor keuzes gesteld moet worden. Ter voorbereiding hierop is een voorstel gedaan aan het College in een breed gesteunde motie.

Overigens zijn wij van mening, dat het met de verkiezingen van maart 2010 in het vooruitzicht, het aan de nieuwe Raad is om keuzes te maken voor een Raadsperiode van vier jaar.

Dat is ook het moment om over een organisatiebudget te spreken en niet meer over individuele vacatures. Daarom vindt D66 het verstandig om de door u gevraagde ruimte voor personeel incidenteel in te vullen conform het door u ingediende programma nieuwe lasten.

De fractie D66 Overbetuwe

Bijlage 4:

Najaarsnota en vaststelling programmabegroting 2010-2013

Geachte voorzitter, mederaadsleden,

De Najaarsnota.

Mooi op tijd, goed inzicht in de voortgang van de speerpunten van beleid en de stand van zaken van de budgetten.

De financiën.

Er is een fors nadeel op de grondexploitatie. Ondanks een groot voordeel op rente en een groot voordeel uit de 2e Marap (waarvan de helft eenmalig voordeel is door vertraagde investeringen), en het voordelig resultaat van de voorjaarsnota is er een verwacht nadelig rekening saldo. Als indicator voor afwijking van het uiteindelijke rekeningssaldo met de oorspronkelijke begroting is een percentage van 1% afgesproken. Wij willen dat graag toetsen bij de opstelling van de jaarstukken 2009.

De ChristenUnie kan instemmen met de najaarsnota 2008. punt 1 2 en 3.

Programmabegroting 2010-2013

De begroting is sluitend voor het komende jaar. Daar zijn we blij mee.

Echter de meerjarenbegroting ziet er anders uit. Een "" financiële aardverschuiving vanaf 2011", zoals vermeld door de wethouder.

Er zullen keuzes gemaakt moeten worden. De effecten van de wereldwijde crisis zijn nog niet allemaal zichtbaar en het perspectief is nogal somber. De nieuwbouw van woningen blijft achter en de overheid gaat bezuinigen op de uitkering voor de gemeenten. Ook wij moeten bezuinigen, anders hebben we grote tekorten in de toekomst. Daar willen wij de volgende raad en onze burgers niet mee opzadelen.

Bij de presentatie van de begroting is ons gevraagd om een visie te ontwikkelen over de wijze waarop de problemen kunnen worden opgelost.

De ChristenUnie vindt het van belang om in economisch moeilijke tijden een sociaal sterk beleid te voeren. Daarom is onze denkrichting voor een oplossing vooral in de projectrisico's zoals de Bovenwijkse voorzieningen en Elst-centrum.

De kaasschaaf methode en verhoging van de OZB zijn ons inziens onvoldoende om de tekorten te compenseren. Ook vinden wij het nu niet het moment om in de klimaatnota te schrappen.

Graag willen wij de komende tijd, Raadsbreed en met het College en de ambtelijke organisatie, goed overwegen wat het beste is voor de toekomst van onze gemeente. Een groot draagvlak voor de te maken keuzes vinden wij belangrijk. Ook een checklist voor de raad, de uitkomst van het onderzoek naar de sturing en beheersing van grote projecten, waar de rekenkamer mee bezig is zal daarbij van toegevoegde waarde kunnen zijn.

In de Begrotingskrant hebben wij allemaal al een beknopte reactie gegeven. We hebben dit gedaan voordat de programmabegroting beschikbaar was.

Graag wil ik een korte aanvulling op geven op wat de ChristenUnie geschreven heeft.

Plannen maken voor de toekomst.

De ChristenUnie blijft zich inzetten voor een beleid dat gericht is op een goede toekomst voor alle inwoners. We hebben de grote projecten genoemd om die te herijken/uit te voeren wat haalbaar is en gefaseerd kan worden. Dit vooral om de financiële gevolgen en de daarbij behorende risico's goed te kunnen overzien. We willen graag een duidelijke prioritering.

Wonen en werken .

De woningbouw blijft achter. De woonvisie komt volgende week aan de orde. Voor ons als ChristenUnie blijven de echt betaalbare woningen een speerpunt. Juist in deze tijd van recessie is dit van groot belang. De ontwikkelaars zullen ook moeten inleveren.

Behoud van werkgelegenheid en stageplekken voor jongeren heeft, zeker nu, prioriteit.

We hebben begrepen dat de eerste onderzoeken in gang gezet worden naar het binnenmilieu van scholen, dit naar aanleiding van onze motie frisse scholen die raadsbreed was aangenomen bij de kadernota.

Een dag van rust is nodig bij alle doordeweekse activiteiten . Wij betreuren het dat de meerderheid van deze raad de openstelling van(zondag) avondwinkels heeft toegestaan.

Sociaal maatschappelijk

Veranderingen bij toewijzing van zorg. De draagkracht van mensen komt onder druk te staan. Maatwerk is nodig. (de motie nr. 7) van GroenLinks willen wij daarom ondersteunen)

Het centrum van Jeugd en Gezin is er inmiddels. Home start, een wereldwijde laagdrempelige formule waarbij ervaring en betrokkenheid van vrijwilligers inzet is, wordt toegepast. Hierdoor wordt ook de eigen kracht van de gezinnen versterkt en is professionele hulp vaak niet nodig. Onze gemeente biedt deze formule aan in het CJG, als een van de eersten in Nederland, en daarom geven wij graag complimenten en onze waardering voor de inzet van een ieder die hierbij betrokken is.

-----Als laatste:

Er is een sluitende begroting, alleen voor dit jaar. De volgende jaren zijn er tekorten. Het totaal aan nieuw beleid is voor 2010 al meer dan 1 miljoen. Bij de kadernota hebben wij al richting aangegeven hoe deze te dekken. A schrappen van structurele wensen en verschuiven van PNL posten en D. bezuinigen op bestaand beleid. Geen extra afboekingen meer van investeringen op de Algemene Reserve. Deze buffer willen we graag hebben als er echt geen andere oplossingen mogelijk zijn. Ook was er van de ChristenUnie de vraag of het een optie was om een zogenoemde Dagobert Commissie in te stellen om de financiën en risico's beter in beeld te hebben.

Daarom steunen wij een Motie om met elkaar verantwoorde keuzes te maken voor de toekomst. Wellicht ambities bijstellen, naar voren halen wat echt belangrijk is, en naar achteren schuiven of zelfs afstellen wat niet haalbaar is. Wij hebben onze Motie 1 ingetrokken, en steunen Motie 6 van de PvdA met een aanpassing. Deze motie heeft veel tekst en ook veel voorwaarden; het zou jammer zijn als wij het doel missen wat wij samen willen bereiken namelijk : verantwoorde keuzes te maken om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Graag horen wij van het College wat door deze motie haalbaar is op korte termijn.

De ChristenUnie heeft het vertrouwen dat wij met elkaar deze keuzes in de voortgang en de uitvoering van het beleid zullen kunnen maken en stemmen in met de programmabegroting 2010-2013.

Hanny van Brakel-Huijgen
Fractievoorzitter van de ChristenUnie
3 november 2009.

Bijlage 5:

Fractie Korthouwer:

Begroting 2010

Filosoof Martha Nussbaum stelde een lijst op met tien universele vermogens waarover elk mens zou moeten beschikken. Is het een ambitieus plan voor sociale groei of een wilde utopische fantasie.

1) Leven en Levensduur in staat zijn een leven van normale lengte te leiden.

In Over-Betuwe doen wij ook ons best het leven een normale levensduur te geven .

De W.M.O die zonder veel problemen is ingevoerd, met op een enkele hapering van het C.I.Z. en het gemeentelijk zorgloket na.

Op de W.M.O wenst mijn fractie niet te bezuinigen.

2) lichamelijke gezondheid in staat zijn een goede gezondheid te hebben met adequate voeding en

Huisvesting.

Een goede gezondheid is van levensbelang evenals goede voeding en beweging dat begint bij de jeugd.

In het voornamelijk conservatieve Overbetuwe zal geleidelijk de vegetarische en biologische voeding in de Jevens van de burger zijn intrede doen.

Bij adequate huisvesting zal steeds meer gekeken worden naar de huidige stagnerende woningmarkt daarom Hijkt het onze fractie zinvol de doelstelling voor de komende 4 jaar vast te stellen op 1000 voor de komende 4 jaar en op 250 per jaar en dat met name sociale woningbouw.

3) Lichamelijk integriteit in staat zijn vrij te bewegen ,te leven zonder geweld.

Politieke ambtsdragers zoals burgemeesters, raadsleden en ambtenaren krijgen landelijk steeds meer te verduren van boze en teleurgestelde en ontevreden burgers.

"het klagen met gezonde botten "is aan de orde van de dag.

Ook bij ons in "overbetuwe hebben we steeds meer lastige dossier waardoor burgers op de loop gaan met hun emoties, zoals bij de T.B.S kliniek ,voor en na de raadsbehandeling.

In een vorige vergadering heb ik aan de desbetreffende wethouder al eens schertsende gevraagd "of wij wel voldoende doen aan Voorspel"(Voorlichting beide kanten), nu moet ik een andere vraag stellen aan het college "Doet u dan wel genoeg aan masseren"? ,en hoe staat het met het beleid van Huiselijk geweld?

4) Zintuigen, voorstellingsvermogen en gedachten in staat zijn deze te gebruiken ,en in te zetten onderwijs te genieten.

Ons voorstellingsvermogen is danig op de proef gesteld met de toekomst visie +, Een jaar vooruit denken is al moeilijk genoeg ,laat staan 10 jaar, maar met name duurzaamheid en milieu zullen belangrijk worden.

In Overbetuwe zegt de boer pas als hij een grote ijsschots kruiend ijs op zijn erf af ziet komen.

"der is toch wel wat aan de hand met het klimaat".

De brede school is in Elst goed opgezet.

Waarom maken we niet zulke scholen met dezelfde opzet waar levensbeschouwing, Bibliotheek ,speel-o-theek, cultuur en sport samenkomen?

Goed dat men is gestart met de centrale rol van het centrum voor jeugd en gezin.

Waarconsultatie ,opvoedingsondersteuning en informatie op velerlei gebied is te verkrijgen.

Het concept van 'een plan een gezin' en met een soort van keten management zodat instanties niet meer langs elkaar heen lopen.

5) Emotie -in staat zijn te kunnen hechten aan dingen en mensen.

Wij alien hechten aan het betuwe'se landschap met zijn fruitbomen en onze grazende koeien ,ook aan de mensen met hun "praktische Mentaliteit".

Helaas de bouw rukt steeds meer op maar goed dat wij zijn begonnen met park "lingenzeegen" en de andere plekken voor recreatie die Overbetuwe nog steeds biedt.

Bijlage 6:

PROGRAMMABEGROTING 2010

Vz., wethouders, collega raadsleden,

Toen ik naar de foto op de kaft van de Programmabegroting keek, dacht ik dat is zeer toepasselijk voor onze begroting van 2010. We verkeren (net als de boot op de foto) nog steeds in rustig vaarwater, met een sluitende begroting voor 2010. Dat is mooi en zeker een compliment waard aan het College en daarmee natuurlijk ook aan de organisatie als geheel.

Maar... we mogen en willen natuurlijk niet onze ogen sluiten voor de toekomst. Er is ander weer, slecht (er) weer op komst, waarbij we nog niet weten of er sprake zal zijn van harde wind of storm. Of misschien valt het toch nog mee en wordt het slechts een “stevige bries”.

Wat het ook wordt : een goede samenwerking met alle betrokkenen, waaronder een nieuw College en een nieuwe Raad, zal in de komende jaren hard nodig zijn. Vandaar dat ik ook de naam van de afgebeelde boot de “**Samenwerking 2**” wel erg toepasselijk vind. Dat “samenwerken” kan uiteraard op verschillende manieren worden ingevuld. De voorliggende **motie M6** is daarvan een voorbeeld. We horen graag wat het College hiervan vindt.

De **VVD**, vz. kan zich **BIJNA** volledig vinden in de voorliggende begroting voor 2010, waarvoor we in juni de kaders hebben aangegeven. Als de kaders die we hebben aangegeven in de begroting zijn verwerkt, dan moeten we dus eigenlijk voor dit moment tevreden zijn.

We willen dus eerst nagaan of de bijdrage van de **VVD** in juni bij de kaderstelling en de verwerking daarvan in de begroting nog reden geeft tot vragen/opmerkingen. Daarna willen we even kijken naar de toekomst en stilstaan en aandacht vragen voor een paar zaken en zo als altijd eindigen we bij de financiën en de belastingen.

1. Bij de **kadernota** hebben we aandacht gevraagd voor een aantal zaken en aanbevelingen gedaan. We volstaan met aan te geven of gehoor is gegeven aan onze verzoeken:
 - a. **Dag v/d nieuwe inwoners**: zal om de 2 jaar worden gehouden en daarbij zal rekening worden gehouden met ons verzoek om ook mogelijkheden te creëren voor het leggen van contacten met allochtone inwoners.
 - b. Er zijn voldoende **budgetten** beschikbaar gesteld voor uitvoering van de **DOP's**, waarvoor we hebben gepleit.
 - c. We vinden in de begroting 2010 voor slechts 1 **combinatiefunctionaris** gelden opgenomen, die overigens niet tot lasten leiden in 2010, maar pas voor een deel in 2011. Dat vinden we als **VVD** wel erg mager. We hadden graag gezien dat dit er meer zouden zijn.
We denken eigenlijk dat dit ook, zeker bij de start van zo'n nieuw project en gezien de grootte van onze gemeente, noodzakelijk is om iets wezenlijks van de grond te kunnen krijgen. Aangezien de **VVD** zowel aan Cultuur als aan de relatie Sport & Onderwijs veel waarde hecht, benadrukken we nogmaals dat naar onze mening op z'n minst 2 CF noodzakelijk zijn, bijv. één voor sport en één voor cultuur of één voor Zetten e.o. en één voor Elst e.o.
In de discussie over de nieuwe sport & beweging nota stond vrijwel iedereen achter de visie van **Maatschappelijk Verantwoord Verenigen**. Tegenover de aanstelling van Cf's staan belangrijke maatschappelijke structurele verbindingen. Ook landelijk gezien moeten we oppassen niet de boot te missen.
Vraag: Hoe kijkt de wethouder hier tegen aan?
 - d. Bij Milieuzorg hebben we gevraagd naar mogelijkheden om de **DUURZAAMHEID** nog wat aan te scherpen. We hebben toen begrepen dat daar goed naar wordt gekeken en zoveel mogelijk zal worden toegepast.
We zullen dat uiteraard nauwlettend blijven volgen, maar we willen er nu ook extra aandacht voor vragen.

In de Klimaatnota worden weliswaar veel onderwerpen genoemd, maar ze moeten natuurlijk wel worden toegepast en uitgevoerd.

Dus: in elk geval niet bezuinigen op dit onderwerp !
(vandaar ook het ingediende **amendement**)

- e. De uitvoering van de motie m.b.t. de realisatie van een **Service-bioscoop** in het centrum van Elst heeft nog steeds niet plaatsgevonden. Vlg. de wethouder zou er, zoals hij in juni antwoordde op een vraag van de **VVD**, misschien geen belangstelling meer zijn van de kant van de ondernemer, omdat hij niets meer vernam en de gemeente daartoe niet het initiatief neemt. Mij is gebleken dat die belangstelling er nog wel degelijk is. De **VVD** wacht nog steeds op **uitvoering van de aangenomen motie** en een snelle realisatie, omdat het naar onze stellige overtuiging een toegevoegde waarde heeft voor de gemeenschap, voor jong en oud.

Vraag: Kan de wethouder ons aangeven wat nu de stand van zaken is m.b.t de uitvoering van de destijds aangenomen motie voor de realisatie v/d Service-bioscoop?

- f. De mede door de **VVD** ingediende , en door de meerderheid van de Raad gesteunde, motie m.b.t. het toepassen van een **verlaging van de rioolheffing** is in deze programmabegroting terecht gehonoreerd.
De **VVD** vindt dat een prima zaak: verlichting voor de burgers in deze niet zo rooskleurige tijd zal zeer welkom zijn. Alle kleintjes helpen !
Bovendien doet het recht aan het uitgangspunt van **kostendekkendheid !**

- 2. Dan willen we nog even **stilstaan bij een paar onderwerpen** die met de huidige financiële situatie te maken hebben.

- a. **De werkeloosheid** zal, zoals ook uit de berichtgeving in de media blijkt, de komende tijd toenemen.

Vraag 1: Welke taak ziet u voor de gemeente om die voorspelde verhoging terug te dringen en welke positieve invloed denkt u uit te kunnen oefenen op de oplopende werkloosheid?

Vraag 2: Ziet u in dit verband ook mogelijkheden voor het ondersteunen van het bedrijfsleven in kennen en kunnen? Er zijn al bedrijfscontact-functionarissen actief, maar zou er van hier uit nog verdere ondersteuning mogelijk zijn?

- b. De gemeente heeft een aantal **grote projecten** in voorbereiding.

Vraag 1: Zouden de aanbestedingen, gezien de huidige situatie, mogelijk goedkoper kunnen uitvallen, wat tot voordelen zou kunnen leiden?

Vraag 2: Is (indicatief) aan te geven welke effecten dit zou kunnen hebben voor de begroting in de toekomst.

Opm.: Las overigens dat dit onderwerp ook opgenomen was in motie M6.

- c. In het bestemmingsplan van Sportpark De Pas is een looppad opgenomen voor de sportvereniging Running Elst. Gelijktijdig met de aanleg van de infrastructuur rondom HCOB en de overige verenigingen zou de aanleg van dit looppad meegenomen worden. Dat lijkt logisch en efficiënt. Financiën zouden nu echter een probleem zijn.
We vragen ons af of hier geen sprake is van korte termijn denken?
Of is de situatie gewijzigd?

We willen graag van de wethouder het volgende weten:

Vraag: Is dit juist. Kunt u ons hierover nader informeren?
En welke mogelijke oplossingen ziet u?

3. Financiën en Belastingen:

En dan vz., de financiën, het fundament waarop alles rust en waar het bij een **begrotingsbehandeling** toch eigenlijk om gaat.

In de Kadernota zag het financiële deel er goed uit. In de Najaarsnota lezen we dat deze nagenoeg geen structurele consequenties heeft voor het saldo van de Programmabegroting 2010 en het dekkingsplan 2010. Ook de Reserves en Voorzieningen uit de Kadernota zijn nog steeds actueel, zodat we kunnen stellen dat het goede fundament er nog steeds is. Dat geeft ons als **VVD** nog steeds een goed gevoel.

Natuurlijk willen we, zoals ik in het begin al opmerkte, onze ogen niet sluiten voor de toekomst. Daarom is het goed dat het college in deze programmabegroting, waarin op dit moment tekorten worden voorzien voor de komende jaren, aangeeft hoe te handelen **als dit nodig mocht zijn**. Het is terecht dat daar nu niet op vooruit wordt gelopen: geen voorschot nemen op mogelijke ellende !! Niet hals over kop allerlei aanpassingen willen gaan plegen, maar er de tijd voor nemen. Dit is overigens ook conform het advies van de VNG !

Het is voor het eerst dat er geen sluitende meerjarenbegroting kan worden gepresenteerd. Dat is vervelend, maar als je het positief wilt zien, dan kun je ook zeggen: laten we blij zijn dat dit pas NU voor het eerst plaatsvindt onder moeilijke financiële omstandigheden.

Als het nodig mocht blijken dan zal bij de voorbereiding van de begroting van 2011 ombuigingen moeten plaatsvinden.

Ook in de denkrichting van het College om de dan eventuele tekorten op te lossen kan de **VVD** zich vinden:

- a. eerst bezuinigen en/of plannen aanpassen
- b. vervolgens taken en/of plannen schrappen
- c. pas daarna mogelijk belasting verhogen

Zoals bekend is de **VVD** géén voorstander van verhoging van de OZB, zodat we hopen dat de financiële situatie zich de komende tijd zodanig zal herstellen dat verhoging van die belasting in elk

geval achterwege kan blijven. Daarnaast kunnen we ook altijd nog een beroep doen op de reserves (€ 20 – 25 miljoen) om door moeilijke tijden heen te komen.

T.o.v. de Kadernota zijn nog 2 aanvullende voorstellen gedaan voor nieuw beleid t.w. **uitvoering van de Klimaat- en Cultuurnota**. De **VVD** kan zich hierin goed vinden, maar kan NIET akkoord gaan met de voorgestelde financiering daarvan. De **VVD** vindt dit korte termijn denken. We vinden het tegenstrijdig met ons uitgangspunt:

investeren in een DUURZAME maatschappij.

Bovendien vindt de **VVD** dit tegenstrijdig met hetgeen ik in het begin heb gezegd m.b.t. de mogelijk noodzakelijke bezuinigingen voor de jaren ná 2010: **Niet nu , maar later en dan integraal.**

We hadden hiervoor ook al een **amendement** voorbereid, maar hebben ons aangesloten bij het amendement van GL.

Onze conclusie vz., is dat:

De **VVD** kan instemmen met het PNL, incl. de aanvullende PNL-posten, zoals aangegeven op blz. 168, met dien verstande dat we niet akkoord gaan met een taakstellende verlaging van € 100.000,-- voor het Klimaat-en cultuurbeleid .

Ook in het Vaststellingsbesluit op blz. 179. kunnen we ons vinden met daarbij uiteraard dezelfde kanttekening.

Bijlage 7:

A-1

Amendement

Agendapunt 6 begrotingsbehandeling en vaststellen programmabegroting 2010-2013

Datum 3 november 2009

Fractie: Korthouwer

Constaterende dat

- er in 2012 een enorme bezuiniging op het gemeentefonds komt (Ongeveer 7 miljoen)
- er nog geen duidelijke gegevens zijn in welke mate er moet worden bezuinigd
- maar zeker is dat de kredietcrisis een danige aanslag heeft gepleegd op de overheidbegroting.
- De bevolking van over-betuwe niet op te zadelen met een fikse verhoging ineens(in 2012 van de belasting.)
- dat het beter is dat de bevolking een gelijkmatige verhoging krijgt.
- dat het beter is om al in 2010 aanvang te nemen met de bezuinigingsmaatregelen

Stellen wij voor in het raadbesluit na

- “vast te stellen de programmabegroting 2010 en tevens in te stemmen met: de daarin voorgestelde tariefsaanpassing per 1 januari 2010”

Toe te voegen,

- Hierbij rekening houdend met reeds in 2010 een OZB-tariefsverhoging van extra 3,5 %.

- Het totaaloverzicht 2010-2013 (p.17) te vervangen door het aanvullend dekkingsplan 2010-2013 (blz. 19), met daarbij in de tweede kolom (2010) de toevoeging van de onderstaande bedragen:

a. bezuinigingen/schrappen taken	200.000 euro
b .schrappen wensen PNL	305.000 euro
c. extra verhoging 3,5 %	185.000 euro

- De bezuinigingen op het gemeentefonds in 2012 af te dekken met de algemene reserve 2012.
Toelichting:

Het OZB- tarief wordt hiermee in 2010 in totaal met 5% verhoogd (1,5 % inflatie + 3,5 % extra). In het oorspronkelijke collegevoorstel zou het meerjarenperspectief een te kort van 3,2 miljoen inhouden. Er wordt wel een denkrichting aangegeven voor mogelijke oplossingen voor de te korten in het meerjarenperspectief. In het voorstel wordt hier echter nog geen formeel besluit over genomen. Maar vooruitschuiven is geen optie, waardoor mijn fractie voorstelt de denkrichting een onderdeel uit te maken van het formele besluit. Door te zorgen dat het meerjarenperspectief in 2013 positief uitpakt, stelt mijn fractie voor om al in 2010 te beginnen met bezuinigingen door de genoemde bedragen op te nemen.

Ons verzoek is op de voorstellen van mijn fractie in te gaan in de begrotingsvergadering van 3 november 2009 , in eerste termijn, en in tweede termijn de gewenste invulling.

Ondertekening

Anton Korthouwer (Fractie Korthouwer)

Bijlage 8:

A-2

Amendement

Agendapunt 6: Begrotingsbehandeling en vaststelling programmabegroting 2010-2013.

De raad bijeen op 3 november

Gelezen de begroting met daarin op pagina 16 het voorstel om €100.000 als taakstellende verlaging toe te passen op de financiële consequenties van de Cultuur- en de Klimaatnota 2010.

Overwegende dat

- de raad voor de cultuurnota veel handen op elkaar heeft gekregen
- de raad in de klimaatnota veel energie heeft gestoken
- de volledige raad zijn steun heeft uitgesproken voor de inhoud van de nota's inclusief de financiële kaders
- het van belang is dat dit nieuwe beleid met kracht wordt ingezet.
- je met minder financiële ruimte voor beleid niet hetzelfde kan bereiken zoals onterecht wel gesteld wordt.
- prioriteitstelling van beleid niet afgeleid moet worden van de volgorde van besluitvorming
- de huidige taakstelling dus een arbitraire keuze is.
- het schrappen van de taakstellende verlaging géén fundamenteel ander beeld geeft van de meerjaren begroting.
- Het dus niet noodzakelijk, zelfs ongewenst is, deze bezuiniging nu reeds in te boeken.

Besluit

- de taakstellende verlaging van €100.000 euro op het klimaat en het cultuurbeleid zoals op pagina 16 aangegeven te schrappen uit de begroting.
- het schrappen van de taakstellende verlaging te verwerken in de meerjaren begroting, waardoor de resultaten in de jaren 2010-2014 met het genoemde bedrag worden verlaagd.
- Voor de zomerperiode van 2010 het college de discussie aan te gaan hoe tekorten op de begroting 2011 – 2013 moet worden ingevuld.

En gaat over tot de orde van de dag.

Willemien Seinhorst (GroenLinks)

Tinus Melaard (VVD)

Frans van Beers (PvdA)

Ben Ross (D66)

Hanny van Brakel-Huijgen (Christen Unie)

Gera Jacobs (Gemeente Belangen Overbetuwe)

Jan van Baal (CDA)

Bijlage 9:

M-2

Motie

Onderwerp: ***Sport voor de jeugd***

De Raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op 3 november 2009

Overwegende dat,

- sport zeer belangrijk is voor de fysieke ontwikkeling van de opgroeiende mens,
- sport zeer belangrijk is voor de sociale ontwikkeling van de opgroeiende mens,
- sport de beste bestrijder is van het toenemende overgewicht onder jongeren,
- nog altijd te weinig jongeren na het verlaten van de school aan sport blijven doen,
- bij ouders met een smalle beurs de financiële barrière net de doorslag kan geven,

Stelt voor om in het kader van de op te stellen Sportnota medio 2010 om het effect op het behoud van jeugdleden te onderzoeken bij een subsidie van € 10,00 als korting de jaarcontributie van jeugdleden van sportverenigingen.

De fractie D66 Overbetuwe

Bijlage 10:

M-3

Motie

Onderwerp: nota accommodaties

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 november 2009

constaterende dat:

de gemeentelijke sportnota door de raad op 30 juni niet is vastgesteld;
de accommodatienota moet worden geëvalueerd
dat er komende jaren grote (vervangings) investeringen in verschillende accommodaties als
Wanmolen, kriekske en de Heltser moeten worden gedaan;
.....

dringt aan op om:

in de eerst helft van 2010 met een geëvalueerde accommodatie nota te komen en die aan de
raad ter bespreking/vaststelling aan te bieden.....

Ondertekening en naam:

Gemeentebelangen Overbetuwe
H.Vreman

Bijlage 11:

M-4

Motie

Onderwerp: peuterspeelzalen

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 november 2009.....

overwegende, dat de exploitatietekorten van de Stichting peuterspeelzalen mede als gevolg van
vermindering van het aantal deelnemers oplopen.
dit o.a. veroorzaakt wordt omdat steeds meer kinderen van de doelgroep naar de
kinderdagopvang gaan en niet ook naar de peuterspeelzaal
dat dit ertoe kan leiden dat er steeds een groter beroep op aanvullende subsidiering bij de
gemeente wordt gedaan,

dringt er bij het college op aan om in eerste helft van 2010, te starten met besprekingen met
beide organisaties om te komen tot integratie van het peuterspeelzaal werk in de
kinderdagverblijven.

Ondertekening en naam:

Gemeentebelangen Overbetuwe
Henk Vreman

Jan van Baal (CDA)

Toelichting:

In voorgaande jaren heeft de fractie van Gemeentebelangen Overbetuwe regelmatig gevraagd om samenwerking tussen beide organisaties te onderzoeken. De noodzaak werd wel onderkend, echter daadwerkelijke stappen zijn er niet ondernomen. De SPO bepleitte steeds het grote belang van de peuterspeelzaal en het verschil met kinderopvang en hield daarmee als organisatie de boot af. We willen met de motie ook niet komen tot het opheffen van het peuterspeelzaal **werk**, wel willen we kijken of het geïntegreerd kan worden in de kinderdagopvang. Hierdoor bereik je dat kinderen die nu alleen naar de kinderdagopvang dan tegelijk gebruik kunnen maken van de peuterspeelzaal, en zo ook kunnen “profiteren” van de VVE gelden welke nu alleen naar de peuterspeelzalen gaat.

Bijlage 12:

M-5

Motie

Onderwerp: project “coach en jij”

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d 03-11-2009

overwegende dat:

Een belangrijk speerpunt van Onderwijs en educatie is het terugdringen van het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie de school verlaat.

verzoekt het college om :

te onderzoeken of het project “coach en jij” dat reeds succesvol in Nijmegen en Amsterdam en onlangs ook in Tiel is opgestart, ook in onze gemeente kan worden opgestart.

Toelichting:

Het project behelst , heel kort gezegd, het 1 op 1 coachen door vrijwilligers van jongeren tussen de 18 en 23 jaar die dreigen zonder startkwalificatie de school te verlaten om samen coach en jij, de jongere, te voorkomen dat er voortijdig met school gestopt wordt.

Het projectplan dat we kennen, van regio rivierenland, Tiel, ziet er veelbelovend uit en kan naar ons idee zo uitgerold worden over onze gemeente.

Het project past daarnaast ook uitstekend in de lijn van de Wet “WIJ” waarvan we onlangs de verordeningen in de raad hebben vastgesteld.

Ondertekening en naam:

Gemeentebelangen Overbetuwe
Gera Koopmans Jacobs

Bijlage 13:

M-6

Motie:

Onderwerp: voorbereiden op kortingen op de gemeentebegroting

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen dd. 3 november 2009

Overwegende dat:

- In de loop van 2010 duidelijk zal worden welke verlaging van de inkomsten van de gemeente te verwachten is als gevolg van bezuinigingen bij de Rijksoverheid;
- De gemeente Overbetuwe voor 2010 een sluitende begroting heeft, waardoor er nog even tijd is voor een goede voorbereiding;
- De gemeente een aantal grote projecten heeft lopen of zal starten;
- De meerjarenbegroting vanaf 2011 zonder bijgesteld beleid of aanvullende financiering een structureel tekort zal vertonen;
- Dat, met oog voor het voorgaande, keuzes gemaakt moeten worden om ook vanaf 2011 een sluitende begroting te kunnen opzetten;
- De mogelijke aanpassingen gezocht moeten worden in het totaal van inkomsten en uitgaven en zich niet moeten beperken tot de posten die in het kader van de begrotingsdiscipline onder de noemer PNL staan gepresenteerd;
- Het maken van goede keuzes voor beleidswijziging en begrotingsaanpassingen alleen verantwoord kan als daarvoor alle informatie, toegankelijk en overzichtelijk op tafel ligt;
- Er in het over beleidsterreinen heen slim combineren van lopende en op te starten activiteiten naar verwachting nog (onverwachte) kansen zitten om kosten te delen of anderszins te bezuinigen;
- Een goede afweging over financiële aanpassingen alleen kan als die in perspectief staan van de te realiseren beleidsdoelstellingen;
- De huidige situatie vraagt om een opfrissing van oude uitgangspunten en herijking van kaders, waarbij onconventionele oplossingen bespreekbaar zijn;
- De gemeenteraad van Overbetuwe het vertrouwen heeft dat er in een goede, politiek – ambtelijke samenwerking, beperkt aangevuld met impulsen van buiten, voldoende kennis en creativiteit zit om voor de benodigde financiële bezuinigingen en mogelijk aanvullende inkomsten voorstellen te vinden zonder dat dit de gewenste (en afgesproken) beleidsresultaten onder (te) sterk druk zet;

Verzoekt het college:

- Uiterlijk in januari 2010 met een voorstel naar de raad te komen voor het instellen van enkele werkgroepen;
- Waarvoor de gemeenteraad de opdrachten en de kaders moet benoemen;
- Die tot taak krijgen om te komen met voorstellen waarmee:
 - met maximaal behoud van de beleidsdoelstellingen,
 - de kosten en uitgaven omlaag en/of
 - de inkomsten omhoog kunnen,
 - en waarbij expliciet gezocht is naar het slim combineren en
 - efficiënt organiseren van bestaande en geplande activiteiten;
- Zodat daarmee scenario's voor het opvangen van de voor onze gemeente noodzakelijke, op dit moment nog onbekende maar wel te verwachten, beperkingen in het beschikbare budget beschikbaar komen;
- Waarbij voor de voor te stellen samenstelling van die werkgroepen het mixen van disciplines en vaardigheden van de deelnemers als belangrijk inrichtingsprincipe wordt gehanteerd;
- En waarbij in het voorstel expliciet wordt aangegeven wanneer en op welke aspecten de communicatie over en weer met de gemeenteraad inhoud krijgt, waarbij duidelijk is dat de raad "niet op de stoel van het College wil zitten", maar wel duidelijk kaderzettend en richting gevend wil zijn.

Zodat de gemeenteraad bij de kadernota van 2010 onderbouwd en met maximaal behoud van de beleidsdoelen die wij ons gesteld hebben, keuzes voor de begroting van 2011 en verder kan maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Frans van Beers (PvdA)

Hanny van Brakel-Huijgen (CU)

Gera Koopmans-Jacobs (GBO)

Jan van Baal (CDA)

Bijlage 14:

M-7

Motie

Onderwerp: Dagopvang

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 november 2009

overwegende dat:

- Met ingang van 1 januari 2010 de criteria, om in aanmerking te komen voor de dagopvang, flink aangescherpt te worden.
- Een groot aantal huidige gebruikers van de dagopvang, hierdoor getroffen zullen worden.
- Eenzaamheid onder burgers (met name ouderen) een groeiend probleem is en deze maatregel dit fors zal versterken
- De dagopvang voor heel wat ouderen de enige manier is om nog onder de mensen te komen.

- Dat van de gemeente, via de WMO, verwacht wordt, dat zij mogelijkheden creëert om dit probleem te ondervangen

Verzoekt het college om:

- In overleg te gaan met zorgaanbieders en andere betrokkenen ten einde te komen tot behoud van de huidige mogelijkheden van de dagopvang.
- Tevens te inventariseren wat dit kost aan financiële middelen (te denken valt ook aan een kleine eigen bijdrage van cliënten) en het resultaat ter bespreking mee te nemen naar de vergadering over de "pakketmaatregelen"
- Wel met de intentie de toegankelijkheid van de dagopvang te houden op het huidige niveau, *zodat de participatie voor deze doelgroep in stand blijft.*

Ondertekening en naam:
Willemien Seinhorst (GroenLinks)

Bijlage 15:

M-8

Motie

Aanleiding

De huizenmarkt waren de laatste jaren flink gegroeid, helaas werden de prijzen zo hoog, dat menig starter door de hoge kosten geen kans zag een huis te kopen,

Alle pogingen om de huizenmarkt weer vlot te trekken, zijn daarna mislukt.

Daarna is de krediet crisis daar nog overheen gekomen, met alle gevolgen van dien.

Op dit moment zondag 1 november, staan er in de gemeente Overbetuwe 616 huizen te koop
Verdeling Elst 212, driel 124, heteren 90, randwijk 21, Zetten 79, Herveld 49, Andelst 33, Valburg 25, Slijk-ewijk 6, Oosterhout 37.

Op blz 100 van de programmabegroting staat aangegeven dat opgeleverde nieuwbouw jaarlijks tot 2012 met 420 per jaar zal toenemen.

Ook in de voetnoot onderaan Blz 100 staat al vermeld dat deze prognose niet realistisch zal zijn.
Mijn Fractie verzoekt het college

- voor het aantal nieuwbouwwoningen een meer realistische prognose op te stellen.

- het aantal 172.000 en/of goedkope huur en sociale woningbouw te laten staan op 150

- het aantal appartementen op 75

- Het aantal woonkeur op 40

- De opgeleverde woningbouw bij te stellen op 250 per jaar en 1000 over de komende 4 jaar

Fractie Korthouwer

A.G. Korthouwer